

การประยุกต์ต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อการวางแผนและการควบคุมการปฏิบัติงาน
สำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี กรมสรรพากร

นายเชิรชัย ยิ่งยงวิฒนวิทยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE APPLICATION OF ACTIVITY-BASED COSTING FOR PERFORMANCE PLANNING AND
CONTROL FOR TAX SUPERVISION OF REVENUE DEPARTMENT

Mr. Tianchai Yingyongwattanawittaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491370

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประยุกต์ต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อการวางแผนและการควบคุม

การปฏิบัติงาน สำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี กรมสรรพากร

โดย

นายธีรชัย ยิงยงวัฒมนวิทยา

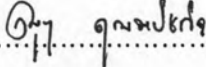
สาขาวิชา

การบัญชี

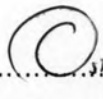
อาจารย์ที่ปรึกษา

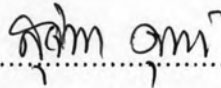
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา ตุลยาเดชานนท์

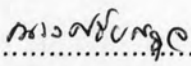
คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..........คณบดีคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร. ตนุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรนุช สูงสว่าง)

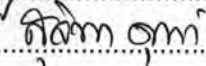
..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา ตุลยาเดชานนท์)

...............กรรมการ
(นางสาวชลิตา ณรงค์ชัยสกุล)

เถียรชัย ยิงยงวัฒนวิทยา : การประยุกต์ต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อการวางแผนและการควบคุมการปฏิบัติงาน สำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี กรมสรรพากร. (THE APPLICATION OF ACTIVITY-BASED COSTING FOR PERFORMANCE PLANNING AND CONTROL FOR TAX SUPERVISION OF REVENUE DEPARTMENT) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุจิตรา ตุลยาเดชานนท์, 141 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ต้นทุนฐานกิจกรรมสำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี กรมสรรพากร โดยศึกษากิจกรรมการปฏิบัติงาน ตัวผลกดันต้นทุน และระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม โดยเก็บข้อมูลจากแบบสำรวจ ซึ่งส่งแบบสำรวจไปยังทีมกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ จำนวน 218 ทีมกำกับดูแล การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มโดยพื้นที่ การสุ่มแบบโควต้า และการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้รับแบบสำรวจคืนจำนวน 83 ทีมกำกับดูแล

ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมและประยุกต์เข้าสู่ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ระยอง สามารถกำหนดงานกำกับดูแลหลักได้ 5 งาน คือ การตรวจสอบสภาพกิจการ การตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล การตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการตรวจสอบย้อนไวกำกับภาษี และจากโครงสร้างต้นทุน แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการตรวจสอบสภาพกิจการถือเป็นต้นทุนที่สูงที่สุด คือ 2,662.28 , 3,083.93 และ 2,659.26 บาทต่อรายผู้ประกอบการ สำหรับการออกตรวจธุรกิจซื้อขายไป ผลิต และบริการตามลำดับ โดยมีข้อกำหนดเบื้องต้น คือ มีเอกสารประกอบสำนวนปริมาณปานกลางและมีระยะทางในการเดินทางออกตรวจ 30 กิโลเมตร โดยกลุ่มกิจกรรมการออกหมายเรียกมีการปฏิบัติงานกำกับดูแลที่แตกต่างกันในแต่ละสำนักงานภาค ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จึงมีผลทำให้การกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมครั้งนี้ ไม่ได้รวมกลุ่มกิจกรรมการออกหมายเรียก เนื่องจากทีมกำกับดูแลมักจะไม่ทำการออกหมายเรียก แต่จะใช้การเจรจาประนีประนอมกับผู้ประกอบการ เพราะถือเป็นนโยบายของทางกรมสรรพากรในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้เสียภาษี สำหรับแนวทางในการลดต้นทุนสำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี คือ การประสานฐานข้อมูลผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาการไม่พบสถานประกอบการจากการออกตรวจ

ภาควิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่อนิสิต..... .....
 สาขาวิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....
 ปีการศึกษา.....2549.....

4682273126 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: ACTIVITY-BASED COSTING / TAX SUPERVISION

TIANCHAI YINGYONGWATTANAWITTAYA : THE APPLICATION OF ACTIVITY-BASED COSTING FOR PERFORMANCE PLANNING AND CONTROL FOR TAX SUPERVISION OF REVENUE DEPARTMENT. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUCHITRA TUNLAYADECHANONT, Ph.D., 141 pp.

The purpose of this thesis is to apply Activity-Based Costing for Tax Supervision of Revenue Department. This study focuses on the working performance of the activities, cost drivers and consumed time in each activity. The survey is conducted by sending the Tax Supervision Unit 218 questionnaires. The followings are the sampling methods used in this study: Area Sampling, Quota Sampling and Simple Random Sampling. There are 83 questionnaires responded.

The study shows that the standardizing of Activity-Based Costing, it is applied to Tax Supervision in Rayong Area Revenue Office. This application is able to generate the 5 outputs: 1)Business Tax Supervision 2)Vat Refund Supervision 3)Corporate Income Tax Refund Supervision 4)Personal Income Tax Refund Supervision 5)Tax Invoice Cross Check As a result, Business Tax Supervision is highest: Baht2,662.28, 3,083.93, and 2,659.29 from trading, manufacturing and service provider respectively. The costs are calculated from the following conditions: supporting documents at medium level and 30 kilometers scope of distance. The summons of activity pool has a significant difference in each Regional Revenue Office as expected, at 95% confidence interval. For this reason, the design of cost structure excludes the summons activity pool. Seemingly, Tax Supervision doesn't summon; however, they use negotiation basis with tax payer. This is a formal policy from Revenue Department to maintain the relationship with tax payer. In the area of cost reduction, sharing information the division concerned would be improved in order to avoid the problem that Tax Supervision cannot find the qualified tax payer during on-site check.

Department.....Accountancy.....Student's signature.....*Tianchai Y.*
Field of study.....Accounting.....Advisor's signature.....*Suchitra T.*
Academic year2006.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา ตูลยาเดชานนท์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนวคิดที่มีคุณค่าต่อการศึกษา ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขให้วิทยานิพนธ์เรียบร้อยสมบูรณ์อย่างดียิ่ง และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรนุช สูงสว่าง ที่ท่านได้กรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคำแนะนำดี ๆ ที่มีต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ รวมถึงขอกราบขอบพระคุณคุณชลิตา ณรงค์ชัยสกุล ท่านได้กรุณามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคำแนะนำเพิ่มเติมที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคุณพายุ สุขสดเขียว สรรพากรพื้นที่ระยอง คุณจัญญ์ ควรสวัสดิ์ สรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี และคุณวรรณชมล พุทธรักษา หัวหน้าทีมกำกับดูแลผู้เสียภาษีทีม 8 และเจ้าหน้าที่สรรพากรพื้นที่ระยองทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูล รวมถึงคณาจารย์ในภาควิชาการบัญชีทุกท่านที่ได้เสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ตลอดจนเจ้าหน้าที่ห้องภาควิชาบัญชีที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้ความสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจในการศึกษาและการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดมา นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือจนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และคุณประ โยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอบอบแด่ผู้ที่มีพระคุณและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดระบบต้นทุนฐานกิจกรรม.....	6
บทบาทและหน้าที่ของส่วนกำกับดูแลเสียภาษี กรมสรรพากร.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ส่วนที่ 1 การทดสอบสมมติฐาน.....	42
การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างของกิจกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน.....	42
การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของตัวผลิตภัณฑ์.....	48
ส่วนที่ 2 การประมาณค่าเฉลี่ย.....	54
การประมาณค่าเฉลี่ยระยะเวลาการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม.....	54
บทที่ 5 การกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมและการประยุกต์สำหรับส่วนกำกับดูแล	
ผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ระยอง.....	68
การกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรม.....	68
การประยุกต์สำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ระยอง.....	94
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	120
รายการอ้างอิง.....	121
ภาคผนวก	
ก - พจนานุกรมกิจกรรม.....	123
ข - แบบสำรวจ.....	131
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	141

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2545 – 2547.....	2
3.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.....	33
4.1 แสดงการตอบกลับของกลุ่มตัวอย่าง.....	40
4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1	43
4.3 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2	49
4.4 การประมาณค่าเฉลี่ย.....	54
4.5 การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรม.....	67
5.1 เกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่ายจากงบแสดงรายรับรายจ่ายสห.พื้นที่ระของเข้าสู่ส่วนกำกับฯ...	69
5.2 เกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่ายส่วนกำกับฯเข้าแต่ละกิจกรรม.....	69
5.3 แสดงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม.....	70
5.4 แสดงกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละงานกำกับดูแล.....	72
5.5 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยใด.....	75
5.6 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณเอกสาร.....	78
5.7 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามลักษณะธุรกิจ.....	79
5.8 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการตรวจสภาพกิจการ.....	80
5.9 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยใด.....	81
5.10 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณเอกสาร.....	82
5.11 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามลักษณะธุรกิจ.....	83
5.12 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	84
5.13 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยใด..	84
5.14 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-ต้นทุนเปลี่ยนแปลงตามปริมาณเอกสาร	85
5.15 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-ต้นทุนเปลี่ยนแปลงตามลักษณะธุรกิจ..	86
5.16 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	87
5.17 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงตาม ปัจจัยใด.....	88
5.18 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตาม ปริมาณเอกสาร.....	89

ตาราง	หน้า
5.19 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตาม ลักษณะธุรกิจ.....	90
5.20 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา.....	91
5.21 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสอบย้อนใบกำกับภาษี-ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัย ใด.....	91
5.22 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสอบย้อนใบกำกับภาษี-ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามลักษณะ ธุรกิจ.....	93
5.23 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการสอบย้อนใบกำกับภาษี.....	93
5.24 สรุปงบแสดงรายรับรายจ่ายปีงบประมาณ 2549 สำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี.....	94
5.25 แสดงเงินเดือนเฉลี่ยจากรายละเอียดการจ่ายเงิน กรมสรรพากร ประจำเดือนกันยายน....	95
5.26 ผลการปฏิบัติงานทีมกำกับดูแลและข้อมูลที่เกี่ยวข้องปีงบประมาณ 2549.....	97
5.27 เกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่ายส่วนกำกับฯ ที่ปันส่วนตามปริมาณรายแต่ละงาน.....	98
5.28 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-Cost1.1 (สท.พื้นที่ระยอง).....	99
5.29 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-Cost1.2 (สท.พื้นที่ระยอง).....	100
5.30 แสดงสัดส่วนปริมาณเอกสารประกอบสำนวน.....	101
5.31 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสภาพกิจการ-Cost1.3 (สท.พื้นที่ระยอง).....	102
5.32 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนฐานกิจกรรมการตรวจสภาพกิจการ (สท.พื้นที่ระยอง)	103
5.33 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-Cost2.1 (สท.พื้นที่ระยอง).....	104
5.34 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-Cost2.2 (สท.พื้นที่ระยอง).....	105
5.35 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม-Cost2.3 (สท.พื้นที่ระยอง).....	106
5.36 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนกิจกรรมการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (สท.พื้นที่ระยอง)	107
5.37 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-Cost3.1 (สท.พื้นที่ระยอง).....	107
5.38 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-Cost3.2 (สท.พื้นที่ระยอง).....	108
5.39 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล-Cost3.3 (สท.พื้นที่ระยอง).....	109
5.40 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนกิจกรรมการตรวจคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล(สท.พื้นที่ ระยอง).....	110
5.41 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-Cost4.1 (สท.พื้นที่ระยอง).....	110
5.42 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-Cost4.2 (สท.พื้นที่ระยอง).....	111

ตาราง	หน้า
5.43 โครงสร้างต้นทุนการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-Cost4.3 (สท.พื้นที่ระยอง).....	112
5.44 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนกิจกรรมการตรวจคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(สท.พื้นที่ระยอง).....	113
5.45 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสอบยื่นใบกำกับภาษี-Cost5.1 (สท.พื้นที่ระยอง).....	113
5.46 โครงสร้างต้นทุนการตรวจสอบยื่นใบกำกับภาษี-Cost5.2 (สท.พื้นที่ระยอง).....	114
5.47 สรุปการกำหนดโครงสร้างต้นทุนกิจกรรมการสอบยื่นใบกำกับภาษี (สท.พื้นที่ระยอง)..	115
6.1 สรุปต้นทุนฐานกิจกรรมสำหรับส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ระยอง.....	117

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 การคิดต้นทุนแบบเดิม.....	7
2.2 การคิดต้นทุนแบบ ABC.....	8
2.3 โครงสร้างการบริหารงานกรมสรรพากร.....	9
2.4 Closed Loop Model.....	28